

Pomoc Srbiji Polako se Topi

Author: [Vlado Mares](#)

Birokratske opstrukcije i rasprostranjena korupcija sprecajaju isporuku pomoci onima kojima je preko potrebna sirom Jugoslavije.

Cetiri autobusa sa pokrivicima i jastucima koje je Norveska dodelila srpskom gradu Kikindi parkirani su u Kelebiji, na jugoslovensko-madjarskoj granici gde cekaju dozvolu za dalje putovanje.

Kikinda je mali grad oko 100 kilometara severno od Beograda, gde su posle lokalnih izbora, politicki oponenti jugoslovenskog predsednika Slobodana Milosevica dosli do vlasti.

Pokrivaci i jastuci namereni su za izbeglice u ovom gradu kao i za bolnicu. Ova cetiri autobusa upotrebljavace se kao skolski autobusi.

Dusan Tolicki, vodja lokalne kikindske vlasti, kaze da je dokumentacija u vezi sa ovom humanitarnom isporukom vec dva puta predata birou za humanitarnu pomoc Crvenog Krsta, jugoslovenskom saveznom ministarstvu za stranu trgovinu i jugoslovenskom sekretarijatu za izbeglice i raseljena lica. Jos uvek nije dobijen odgovor.

Zastoj u ovom slucaju lici na poteskoce sa kojima se susreo projekat "Energija za demokratiju", Evropske zajednice, ciji je cilj bio da omoguci grejanje i podrsku gradovima u kojima je na vlasti opozicija. Mucan progres isporuke loznog ulja EU gradovima Nisu i Pirotu u novembru i decembru prosle godine dobio je veliki publicitet u srpskoj nezavisnoj stampi i radiju. Ljudi su sa zanimanjem pratili da li ce isporuke ispeti da prodju kroz kordon lakomih drzavnih zvanicnika i njihovih prijatelja koji su poznati po tome sto kradu sta god im se svidja.

Postojei svaki razlog da se to ocekuje. Za vreme 1995 i 1996.godine, kada je srpska vlada slala srpske izbeglice iz Hrvatske i Bosne na Kosovo, je jedva jedna desetina ukupne humanitarne pomoci dostavljena onima kojima je bila potrebna. Tako tvrdi jedan humanitarni radnik iz Beograda, koji je zeleo ostati anonimn.

Gotovo se sva pomoc Kosovu dostavljala preko Crvenog Krsta. Bogdan Kecman je bio na celu lokalnog Crvenog Krsta na Kosovu u to vreme. On je 1997.godine postao direktor Jugopetrola na Kosovu a poznavaoi prilika tvrde da je to bila nagrada Milosevicevog rezima. Nije tajna da se Kecman pojavio u Beogradu 1997.godine preteci sa pistoljem, u potrazi za humanitarnim zvanicnikom iz Svedske koji ga je optuzio za pljackanje pomoci.

Pored toga sto omogucava dobar izvor prihoda onima koji proneveravaju takve isporuke, beogradska vlada izvlati korist od lazni utisaka koji nastaju kada se ovi proizvodi pojave u praznim prodavnicama.

Zaista, sve vrste humanitarne pomoci mogu se naci na pijacama i prodavnicama sirom Srbije. Pocetkom 1999.godine, italijanska pasta namenjena izbeglicama i siromasnim slojevima mogla se naci na policama drzavnih samoposluga C-marketa.

Vlasnik C-marketa je Slobodan Radulovic, koji je donedavno bio ministar u vladi srpskog premijera Mirka Marjanovica. Radulovic se nalazi na listi jugoslovenskih zvanicnika kojima je zabranjeno putovanje u zemlje Evropske Unije.

Finansijska pomoc se takodje s teskom mukom probija do namenjene destinacije. Nagrade u stranoj valuti raznim humanitarnim progamima mogu se upotrebljavati jedino ukoliko se pretvore u dinare po zvanicnom kursu i ekskluzivno u beogradskoj Komercijalnoj banki. Zvanican kurs za jednu nemacku marku je sest dinara, sto je cetiri puta manje od kursa crne berze. Ljuba Mihajlovic, direktor Komercijalne banke se takodje nalazi na listi zabrane putovanja u EU.

Jugoslovenskoj vladi ocajno je potreban novac, pa se ne ocekuje da ce doci do izmene u grabljenju posiljki humanitarne pomoci. Medjutim, jos nije doslo do javnog ili zvanicnog protesta medjunarodnih donatora i humanitarnih radnika.

Poslednjih meseci pokazuje se da su donatori ozbiljno zabrinuti da njihovi neprekidni napori samo pune dzepove Milosevicevog rezima dok istovremeno pruzaju minimalnu pomoc onima kojima je potrebna.

U novembru 1999.godine je Michael Graham, predstavnik EU iz Beograda optuzio

Vojislava Seselja, Milosevicevog koalicionog partnera da je podelio humanitarne pakete drzavnim sluzbenicima u Zemunu, umesto plata.

Vladan Batic, koordinator opozicionog Saveza za promene tvrdi da je nestalo 2,5 miliona nemackih maraka koje su Norvezani poslali da bi se platilo grejanje izbeglica sa Kosova. Milan Protic, jedan od vodećih članova Saveza, objavio je da je cuo slicne prigovore prilikom posete Sjedinjenim Drzavama.

Svetski program za hranu predvidio je u novembru 1999.godine da ce za vise od milion ljudi iz Federalne Republike Jugoslavije (iskljucujuci Kosovo i Crnu Goru) biti potrebna pomoc u hrani u toku prvih sest meseci 2000.godine.

U sadasnjim okolnostima izgleda da ce pomoc pre završiti u srpskim samoposlugama nego direktno kod onih kojima je potrebna.

Vlada nije zabrinuta sto je malo ljudi u stanju da sebi priusti osnovnu kupovinu. Ono sto je vazno je simuliranje raskosi na drzavnoj televiziji, cemu uveliko doprinosi medjunarodna pomoc koja stize na pogresnu adresu.

Vlado Mares je novinar iz Beograda.

Location: [Serbia](#)
[Kosovo](#)
[Croatia](#)
[Bosnia and Herzegovina](#)

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/pomoc-srbiji-polako-se-topi>